Ćwiczenie 2 - Algorytmy Ewolucyjne

Wprowadzenie do sztucznej inteligencji

Mikołaj Roszczyk

Wydział Elektroniki i Technik Informacyjnych Politechnika Warszawska 31 marca 2023

Spis treści

1	Algorytm 1.1 Polecenie	2 2
2	Optymalizacja funkcji f4 2.1 Wpływ liczby osobników w populacji	4 4 5
3	Optymalizacja funkcji f5 3.1 Wpływ liczby osobników w populacji	7 7 8
4		10

1 Algorytm

1.1 Polecenie

Zaimplementować klasyczny algorytm ewolucyjny bez krzyżowania z selekcją turniejową i sukcesją elitarną. Dostępny budżet to 10000 ewaluacji funkcji celu. Optymalizujemy funkcje numer 4 i 5 z CEC 2017 w 10 wymiarach. Ograniczenia kostkowe przestrzeni to -100, 100.

Uwaga!

- Ponieważ algorytmy ewolucyjne wykorzystują losowość, nie wolno wyciągać wniosków na
  podstawie wyników pojedynczego uruchomienia. Należy porównywać średnie z co najmniej
  25 uruchomień. W celu uzyskania pełnego obrazu, w tabelach z wynikami oprócz średniej
  zamieszcza się odchylenie standardowe, oraz najlepszy i najgorszy ze znalezionych wyników.
- Nie należy podawać zbyt wielu miejsc po przecinku.
- Liczbę iteracji wyliczmy w kodzie: tmax=budżet/mu, gdzie mu to aktualnie przyjęta liczba osobników w populacji

1.2 Przygotowany kod

Link do repozytorium: https://github.com/Roszczyk/WSI_cwiczenia/tree/master/Cw2

```
import numpy as np
from cec2017.functions import f4, f5
#STAŁE DLA WYWOŁANIA:
BUDGET=10000
                        #dotępny budżet ewaluacji funkcji celu
MU=100
                        #liczba osobników w populacji
tmax=int(BUDGET/MU)
                        #liczba iteracji
MUTATION_FORCE=5
                        #siła mutacji
UPPER_BOUND = 100
                        #ograniczenie kostkowe
DIMENSIONALITY = 10
                        #wymiarowość
TOURNAMENT_GROUP=2
                        #rozmiar grupy w selekcji turniejowej
                        #rozmiar elity w sukcesji elitarnej
ELITE=5
#DEKLARACJE ZMIENNYCH
currentPop=[]
                        #populacja
objFunPop=[]
                        #wartości funkcji celu dla osobnikow populacji
rankPop=[None] *MU
                        #ranga dla każdego z osobników populacji
tournamentProb=[]
                        #wartości prawdopodobieństwa udziału w turnieju dla osobników populacji
#DEFINICJA OPTYMALIZOWANEJ FUNKCJI:
q=f4
#LOSOWANIE POPULACJI POCZĄTKOWEJ:
for i in range(MU):
    currentPop.append(np.random.uniform(-UPPER_BOUND, UPPER_BOUND, size=DIMENSIONALITY))
    objFunPop.append(q(currentPop[i]))
for t in range(tmax):
    #NADANIE RANG:
    tempFunPop=np.array(objFunPop)
    biggest=tempFunPop.max()+1
    for i in range(MU):
        curBest=tempFunPop.argmin()
        rankPop[curBest]=i+1
        tempFunPop[curBest]=biggest
    #PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYBRANIA DO TURNIEJU:
    for i in range(MU):
        tournamentProb.append((1/(MU**TOURNAMENT_GROUP))*((MU-rankPop[i]+1)**TOURNAMENT_GROUP-(MU-rankPop[i])**TOURNAMENT_GROUP))
```

```
#TYMCZASOWE ZMIENNE:
   newPop=[]
   newPopValues=[]
   for i in range(MU):
       #WYBÓR ELEMENTÓW ZA POMOCĄ TURNIEJU:
        tournament=np.random.choice(MU, TOURNAMENT_GROUP, tournamentProb)
        tournamentValues=[]
       for i in range(len(tournament)):
            tournamentValues.append(objFunPop[tournament[i]])
        #WYBÓR ZWYCIĘZCY TURNIEJU
        tournamentWinner=tournament[np.array(tournamentValues).argmin()]
        #MUTACJA ZWYCIĘZCY TURNIEJU
       new=currentPop[tournamentWinner]+MUTATION_FORCE*np.random.normal(0,1,DIMENSIONALITY)
       newPop.append(new)
        newPopValues.append(q(new))
   #DODANIE ELITY DO NOWEJ POPULACJI:
   biggest=np.array(objFunPop).max()+10
   for i in range(ELITE):
       temp=np.array(objFunPop).argmin()
       newPop.append(currentPop[temp])
       newPopValues.append(np.array(objFunPop).min())
        objFunPop[temp]=biggest
   #WYRÓWNYWANIE SKŁADU POPULACJI:
   for i in range(len(newPop)-MU):
       temp=np.array(newPopValues).argmax()
       newPop.pop(temp)
       newPopValues.pop(temp)
   currentPop=newPop
   objFunPop=newPopValues
print(round(np.array(objFunPop).min(),3))
print(currentPop[np.array(objFunPop).argmin()])
```

2 Optymalizacja funkcji f4

2.1 Wpływ liczby osobników w populacji

Badań dokonywano dla siły mutacji równej 5 oraz rozmiaru elity równego 3.

	populacja 20	populacja 50	populacja 10	populacja 5
1	408.053	411.098	408.988	408.497
2	404.480	410.613	408.973	408.801
3	410.283	408.102	406.366	407.876
4	405.100	407.708	405.883	405.619
5	409.650	409.450	406.529	407.350
6	405.141	407.367	404.885	408.144
7	407.996	408.925	403.253	406.270
8	405.712	410.057	405.940	410.689
9	409.493	410.092	408.540	406.407
10	406.324	405.153	407.441	409.619
11	409.260	408.465	403.858	407.840
12	409.030	410.260	408.712	408.299
13	408.913	410.964	410.440	408.745
14	408.578	409.767	404.728	407.866
15	411.532	409.269	406.650	407.424
16	406.116	406.029	407.760	406.978
17	410.204	409.191	408.617	473.789
18	409.629	410.603	409.423	408.729
19	406.190	405.721	407.956	407.840
20	408.683	406.948	406.826	408.528
21	405.747	411.508	409.318	406.264
22	406.218	410.599	407.232	405.586
23	410.368	407.081	410.047	407.175
24	408.006	409.071	406.245	407.467
25	408.211	405.314	408.496	408.709
średnia	407.957	408.774	407.324	410.420
σ	1.920	1.867	1.863	12.988

Badania rozpoczęto od rozmiaru populacji 20. Otrzymano średni wynik 407,957. Następnie zwiększono rozmiar populacji do 50. Otrzymano wynik gorszy - 408,774. Wobec tego sprawdzono rozmiar mniejszy niż początkowo - rozmiar 10. Otrzymano wynik 407,324 - dotychczasowo najlepszy wynik. Zmniejszanie populacji wobec tego dotychczas dawało pozytywne wyniki. Zmniejszono rozmiar do 5 i otrzymano gorszy wynik - 410,420.

Empirycznie wykazano, że najlepsze wyniki dla tego problemu daje populacja o rozmiarze około 10.

2.2 Wpływ siły mutacji

Badań dokonywano dla rozmiaru populacji 10 (zgodnie z punktem 2.1 najlepszy) oraz rozmiaru elity 3.

	siła mutacji 5	siła mutacji 20	siła mutacji 10	siła mutacji 2
1	405.036	425.025	411.816	407.594
2	406.902	424.841	412.354	406.396
3	409.103	418.729	412.08	402.368
4	409.119	432.308	411.897	407.122
5	409.178	429.377	413.454	403.764
6	403.192	437.009	410.405	407.002
7	408.800	417.177	409.04	406.426
8	409.291	424.555	414.678	406.295
9	407.430	424.761	413.433	406.307
10	405.335	426.063	411.532	406.446
11	408.637	424.79	414.616	405.868
12	410.274	422.633	412.611	405.632
13	408.450	425.116	410.907	404.786
14	408.207	417.067	422.02	407.56
15	407.000	428.654	410.585	401.152
16	409.364	417.266	411.612	406.287
17	408.441	426.605	411.911	407.183
18	405.019	426.76	410.981	406.641
19	406.523	420.83	414.128	404.99
20	404.264	425.203	412.423	407.417
21	409.515	426.941	409.1	468.735
22	408.783	425.843	486.59	405.933
23	409.509	423.631	410.814	473.547
24	408.333	422.416	412.616	408.266
25	405.600	427.702	410.197	406.436
średnia	407.652	424.852	415.272	411.206
σ	1.883	4.487	14.764	17.756

Badania rozpoczęto od siły mutacji 5. Otrzymano średni wynik 407,652. Następnie wypróbowane wyższe wartości siły mutacji - 20 i 10. Otrzymano wyniki gorsze, kolejno: 424,852 i 415,272. Wobec tego wypróbowano niższą wartość siły mutacji - 2. Również otrzymano gorszy wynik. Najlepszy wynik uzyskano dla siły mutacji równej 5.

2.3 Wpływ rozmiaru elity

Badań dokonywano dla rozmiaru populacji 10 (zgodnie z punktem 2.1 najlepszy) oraz siły mutacji 5 (zgodnie z punktem 2.2 najlepsza).

	Elita 3	Elita 0	Elita 5	Elita 4	Elita 2
1	406.967	412.468	405.860	403.72	401.173
2	406.586	414.574	407.091	407.012	407.405
3	404.919	419.864	402.619	407.337	404.309
4	407.258	416.502	407.555	406.404	407.135
5	406.972	424.594	406.704	405.260	406.795
6	403.899	421.508	407.062	407.186	403.667
7	406.396	488.773	402.347	405.220	408.177
8	406.170	413.263	405.303	406.353	405.554
9	406.276	413.249	404.584	406.777	405.708
10	407.061	430.267	405.275	406.149	405.538
11	404.680	422.351	403.051	406.314	408.990
12	403.777	414.104	402.812	406.323	402.282
13	400.826	424.812	409.061	407.691	466.507
14	404.183	427.704	406.310	407.122	408.211
15	407.541	415.336	407.762	407.668	406.617
16	406.795	415.528	407.632	408.484	407.970
17	405.090	426.260	409.625	405.701	406.607
18	401.075	422.884	406.070	405.675	409.418
19	405.728	431.501	406.828	405.038	405.646
20	407.828	425.097	404.224	407.049	403.394
21	404.285	419.195	405.763	407.317	406.806
22	406.899	418.506	405.805	468.501	406.578
23	405.533	415.911	403.085	404.757	406.109
24	403.906	416.743	406.719	406.302	400.347
25	402.712	422.945	406.758	403.121	404.213
średnia	405.334	422.958	405.836	408.739	408.206
σ	1.867	14.475	1.930	12.256	12.111

Badania rozpoczęto dla rozmiaru elity równego 3. Otrzymano wynik 405,334. Następnie zmniejszono rozmiar elity do 0 i wynik uległ dużemu pogorszeniu - do 422,958. Następnie sprawdzono wyniki dla dwóch większych rozmiarów elit niż obecnie najlepszy - dla 5 i 4. Uzyskano wyniki kolejno 405,836 i 408,739, czyli nie uzyskano wyniku lepszego niż dotychczasowo. Sprawdzono jeszcze wynik dla rozmiaru elity 2 i ponownie nie uzyskano lepszego wyniku (uzyskano 408,206).

Najlepszy wynik uzyskano dla rozmiaru elity 3.

3 Optymalizacja funkcji f5

3.1 Wpływ liczby osobników w populacji

Badania przeprowadzono dla rozmiaru elity 3 oraz siły mutacji 5.

	$\mu = 20$	$\mu = 10$	μ =40	μ =50	μ =100	$\mu = 75$	$\mu = 60$
1	554.711	561.946	532.56	527.739	535.576	532.885	531.147
2	532.283	551.641	541.838	534.888	534.873	530.126	529.386
3	538.011	544.931	531.872	538.060	542.165	540.006	538.488
4	529.436	555.924	542.569	532.860	533.453	523.714	527.692
5	533.776	535.289	529.104	530.024	528.954	541.026	532.139
6	533.564	525.138	536.177	541.917	537.165	524.788	536.163
7	519.930	575.140	534.351	528.376	539.325	533.531	539.579
8	539.067	593.033	530.768	533.433	535.159	532.258	541.658
9	525.950	581.128	546.611	528.073	533.022	540.506	527.024
10	541.933	537.773	529.401	540.394	537.151	527.208	534.159
11	528.474	557.809	532.994	525.783	535.443	521.974	535.139
12	530.403	556.015	533.698	540.963	533.665	531.951	534.121
13	535.958	551.690	525.89	531.325	529.706	536.043	525.649
14	551.545	550.741	543.083	529.487	532.762	538.586	541.64
15	546.282	554.316	543.759	533.328	545.432	538.56	534.357
16	539.179	543.545	545.036	538.101	535.757	535.076	524.244
17	534.315	540.491	521.096	519.066	540.29	529.885	538.691
18	534.164	573.986	528.483	537.355	526.198	535.07	533.177
19	545.205	542.684	536.317	532.444	530.542	527.554	539.53
20	537.261	540.811	527.124	531.835	529.38	527.17	536.683
21	544.344	549.251	532.185	528.148	530.803	533.853	525.927
22	536.150	558.772	527.228	521.56	532.275	542.157	542.235
23	528.470	529.505	541.588	538.752	534.074	539.547	530.142
24	547.833	548.952	531.04	536.874	527.977	525.824	540.428
25	534.258	541.257	536.466	531.918	538.022	528.696	539.739
średnia	536.900	552.071	534.450	532.508	534.367	532.720	534.365
σ	8.032	15.589	6.614	5.709	4.464	5.788	5.440

Badania rozpoczęto od rozmiaru populacji 20. Otrzymano wynik 536,900. Zmniejszenie liczby osobników do 10 spowodowało pogorszenie wyniku do 552,071. Wobec tego rozpoczęto badania populacji większych niż 20. Zwiększenie populacji do 40 spowodowało poprawienie dotychczas najlepszego wyniku do 534,450. Kolejne zwiększenie populacji do 50 ponownie spowodowało poprawę - do 532,508. Dalsze zwiększania rozmiaru populacji nie przyniosło poprawy. Dla 100 uzyskano 534,367, dla 75 - 532,720, a dla 60 - 534,365.

Najlepszy wynik uzyskano dla rozmiaru populacji 50.

3.2 Wpływ siły mutacji

Badania przeprowadzono dla populacji o rozmiarze 50 osobników (najlepsza zgodnie z 3.1) oraz rozmiaru elity 3.

	siła 5	siła 10	siła 3	siła 7	siła 6	siła 4
1	525.172	541.394	562.935	536.424	528.939	527.181
2	529.117	537.256	550.982	533.670	544.376	541.461
3	529.590	544.045	549.185	538.889	528.352	537.083
4	534.589	524.756	543.551	535.960	532.109	542.272
5	521.203	546.636	532.235	527.002	537.310	526.754
6	532.712	538.714	541.434	525.681	540.771	523.758
7	532.990	535.572	557.214	544.325	539.667	533.279
8	535.229	544.331	520.559	535.497	534.718	537.638
9	513.588	539.097	530.565	535.844	536.483	535.080
10	535.746	541.749	560.361	537.997	538.226	533.962
11	540.995	539.450	560.605	535.149	529.242	547.312
12	533.498	541.253	526.738	540.744	542.611	523.976
13	532.819	536.423	553.398	527.588	534.979	530.437
14	537.211	546.261	581.131	545.872	539.562	539.772
15	540.846	539.629	559.332	542.661	534.316	526.747
16	532.681	538.814	564.285	530.894	532.758	532.323
17	537.786	543.189	547.455	537.922	530.052	543.312
18	537.078	538.531	558.493	542.387	543.566	532.528
19	536.503	538.817	535.521	535.008	526.193	523.857
20	526.666	541.810	534.952	533.024	529.190	536.617
21	536.219	539.828	542.347	537.454	534.547	547.656
22	531.382	544.799	548.773	528.877	533.450	534.256
23	531.976	545.678	550.208	522.104	524.061	533.699
24	526.623	538.059	544.788	542.131	520.874	528.719
25	526.358	541.340	558.331	534.359	534.837	538.781
średnia	531.943	540.297	548.615	535.499	534.048	534.338
σ	6.084	4.369	13.494	5.903	5.920	6.825

Badanie rozpoczęto od siły mutacji równej 5. Otrzymano średni wynik 531,943. Zwiększono siłę do 10, co spowodowało pogorszenie średniego wyniku do 540,297. Zmniejszenie do 3 również spowodowało pogorszenie, do 548,615. Sprawdzono jeszcze wyniki dla sił 7, 6 i 4. Otrzymano wyniki gorsze niż dla siły 5, kolejno: 535,499, 534,048 i 534,338.

Najlepsze wyniki uzyskano dla siły mutacji równej 5.

3.3 Wpływ rozmiaru elity

Badania przeprowadzono dla populacji o rozmiarze 50 osobników (najlepsza zgodnie z 3.1) oraz siły mutacji 5 (najlepsze zgodnie z 3.2).

	elita 3	elita 5	elita 0	elita 2	elita 4
1	536.097	533.436	569.248	523.961	521.475
2	532.364	529.084	566.103	528.372	529.627
3	536.337	521.782	559.517	533.368	529.904
4	542.690	530.568	545.567	540.598	533.671
5	526.556	545.247	577.912	536.250	520.201
6	525.771	536.275	575.048	544.350	537.892
7	538.335	539.109	564.248	533.134	539.650
8	533.987	532.418	561.975	543.849	547.323
9	523.745	543.705	559.700	526.152	545.106
10	524.961	533.635	555.922	527.506	529.713
11	542.061	550.671	556.008	531.702	526.955
12	532.557	530.871	554.954	536.966	535.468
13	526.268	533.098	554.318	526.826	532.951
14	535.242	534.339	578.412	529.414	535.451
15	533.178	530.051	576.693	530.187	531.910
16	536.975	535.794	558.506	539.009	532.665
17	531.378	545.622	561.700	540.277	524.470
18	536.410	532.639	575.758	538.385	528.351
19	530.818	540.608	577.958	528.429	525.114
20	531.995	530.545	572.267	535.353	545.245
21	531.985	521.584	555.464	535.371	535.223
22	536.954	522.591	563.470	538.678	539.070
23	531.575	544.586	556.294	536.531	538.251
24	526.318	519.406	553.298	531.484	537.959
25	529.348	532.127	575.678	526.956	544.754
średnia	532.556	533.992	564.241	533.724	533.936
σ	5.015	7.882	9.429	5.629	7.254

Sprawdzono wynik dla elity o rozmiarze 3. Otrzymano średni wynik 532,556. Następnie zwiększono elitę do 5, ale wynik uległ pogorszeniu do 533,992. Rezygnacja z sukcesji elitarnej (elita rozmiaru 0) również spowodowała pogorszenie wartości q(x) w znalezionym punkcie do 564,533. Zbadano jeszcze elitę 2 i 4, ale również nie otrzymano wyniku lepszego niz dla elity o rozmiarze 3. Otrzymano kolejno 533,724 i 533,936.

Punkt najbliższy optimum znaleziono za pomocą algorytmu o rozmiarze elity 3.

4 Podsumowanie

Po analizie wyników z optymalizacji funkcji CEC f4 i f5 w 10 wymiarach stwierdzono, że najlepsze wyniki uzyskano dla następnujących parametrów:

	f4	f5
Najlepsza liczba osobników w populacji	10	50
Najlepsza siła mutacji	5	5
Najlepszy rozmiar elity	3	3
Uzyskana średnia wartość $q(x)$ w optimum	405,334	532,556
w najlepszym punkcie		

Na podstawie tego zadania można wyciągnąć wnioski:

- 1. do optymalizacji za pomocą algorytmu ewolucyjnego parametry należy dobierać osobno do każdego zadania, często empirycznie sprawdzając różne opcje
- 2. wyniki działania algorytmu ewolucyjnego znacznie różnią się między sobą (duży wpływ elementu losowego). Pełen obraz ukazuje dopiero statystyka po wywołaniu algorytmu wiele razy (np. 25)
- 3. warto wykorzystać sukcesję elitarną, ale elita powinna być odpowiednio dobrana zwiększanie jej nie zawsze prowadzi do poprawy wyniku.